

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 444/08-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. novembra 2009 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť JUDr. M. M., M., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. 8 C 175/97 a v súčasnosti pod sp. zn. 7 C 86/03 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Michalovce v konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. 8 C 175/97 a v súčasnosti pod sp. zn. 7 C 86/03 p o r u š i l základné právo JUDr. M. M., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 86/03 p r i k a z u j e konať bez zbytočných priet'ahov.

3. JUDr. M. M. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré j e Okresný súd Michalovce p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. JUDr. M. M. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 412,11 € (slovom štyristodvanásť eur a jedenásť centov), ktorú j e Okresný súd Michalovce p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. I. R., K., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 27. novembra 2008 č. k. II. ÚS 444/08-11 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť JUDr. M. M., M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. 8 C 175/97 a v súčasnosti pod sp. zn. 7 C 86/03.

1.1 Zo sťažnosti vyplynuli najmä tieto relevantné skutočnosti: „(...) Dňa 8. 11. 1996 sa sťažovateľ stal účastníkom dopravnej nehody, pri ktorej mu vznikla škoda na zdraví a škoda na aute.

Dňa 7. 2. 1997 podal sťažovateľ žalobu o náhradu škody na Okresný súd v Michalovciach. Toto konanie sa viedlo pod sp. zn. 8 C 175/97, neskôr pod sp. zn. 7 C 86/03. Doposiaľ toto konanie nie je právoplatne skončené. (...)

Sťažovateľ po viac ako 5 rokoch od podania žaloby, dňa 20. 5. 2002 podal sťažnosť na neodôvodnené súdne prietahy. Na predmetnú sťažnosť predseda okresného súdu nereagoval.

Dňa 3. 9. 2002 podal sťažovateľ sťažnosť na súdne prietahy na Krajský súd v Košiciach.

Krajský súd v Košiciach sťažovateľovi listom sp. zn. Spr. 11256/02 zo dňa 23. 9. 2002 oznámil, že jeho podanie postúpil na priame vybavenie predsedovi Okresného súdu v Michalovciach.

Podpredseda Okresného súdu v Michalovciach sťažovateľovi listom sp. zn. Spr 2028/02 zo dňa 7. 10. 2002 odpovedal na jeho sťažnosť v tom zmysle, že jeho súdny spis je od 11. 12. 2001 u súdneho znalca pre cestnú dopravu s tým, že po vrátení spisu znalcom mu bude zaslaná kvalifikovaná odpoveď.

Sťažovateľovi o 4 mesiace prišlo oznámenie zo dňa 12. 2. 2003 o tom, že jeho spis vybavuje sudca JUDr. J. S.

(...) podľa názoru sťažovateľa je nepochybné, že v konaní vedenom na Okresnom súde v Michalovciach pod sp. zn. 8 C 175/97, 7 C 86/03, ktorého je účastníkom konania, dochádza k prietahom. (...)

Vec nemožno považovať za skutkovo ani za právne zložitú.

Je pravdou, že v konaní vyvstala potreba nariadiť znalecké dokazovanie z viacerých odborov. Samotná táto skutočnosť však nespôsobila neprimeranú dĺžku konania, ale nesústreďený a neefektívny postup súdu, ktorý spôsobil, že čas potrebný na znalecké dokazovanie nezodpovedá nijakej rozumnej dĺžke vykonávania takéhoto dokazovania. (...)

Sťažovateľ považuje za primerané, aby mu bolo v tejto veci priznané finančné zadosťučinenie.

Domnieva sa, že doba, ktorá uplynula od podania návrhu až doposiaľ, doba 11 rokov a takmer 3 mesiacov, je neprimerane dlhá a ničím neospravedlňiteľná a v podstatnej miere ju spôsobil okresný súd svojou nečinnosťou. (...)

Sťažovateľ podotýka, že predmetom konania je náhrada škody na zdraví. Od roku 1996 sťažovateľ v dôsledku poškodenia zdravia, ktoré pri uvedenej dopravnej nehode utrpel a od roku 1997 sa domáha náhrady škody za toto poškodenie zdravia. (...)“

1.2 Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zakotvené v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8 bolo postupom Okresného súdu v Michalovciach vo veci pôvodne vedenej pod sp. zn. 8 C 175/97, v súčasnosti vedenej pod sp. zn. 7 C 86/03 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súdu v Michalovciach pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd v Michalovciach konal vo veci vedenej na Okresnom súde v Michalovciach pod sp. zn. 7 C 86/03 bez prietáhov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 250.000,- Sk.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom z 12. januára 2009 sp. zn. 1SprV/1/2009 a právna zástupkyňa sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 10. februára 2009.

2.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol tieto skutočnosti:

„(...) K podanej sťažnosti sa vyjadrujem stručne v tom zmysle, že je pravdou, že konanie vo veci na Okresnom súde Michalovce sp. zn. 7C/86/2003 prebiehalo pôvodne od 21. 2. 1997 pod sp. zn. 8C/175/97, kedy bola podaná pôvodná žaloba. Od 6. 5. 2003 konanie vo veci po určitých procesných úkonoch ďalej prebiehalo pod sp. zn. 7C/86/03.

Išlo o veľmi zložitú a komplikovanú vec s náročným dokazovaním, predovšetkým znaleckým.

Dňa 28. 10. 2008 súd vo veci vydal rozsudok, ktorým žalobe žalobcu (sťažovateľa) JUDr. M. M. vyhovel a priznal mu náhradu škody v sume 2 853 000,- Sk s príslušenstvom.

Vec zatiaľ ešte nie je právoplatná, preto Vám nemôžeme predložiť požadovaný spis. Po právoplatnosti uvedeného rozsudku Vám bude spis predložený. (...)

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľky v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedu okresného súdu zaujala toto stanovisko:

„(...) oznamujem týmto, že sťažovateľ netrvá na ústnom pojednávaní v tejto veci a súhlasí s tým, aby ústavný súd od ústneho pojednávania upustil. (...)

Z vyjadrenia predsedu Okresného súdu v Michalovciach nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé spochybníť názor sťažovateľa obsiahnutý v sťažnosti, že v konaní dochádza k prieťahom.

Konanie o náhrade škody na zdraví trvajúce doposiaľ viac než 12 rokov nespĺňa zo žiadneho hľadiska kritérium primeranosti dĺžky trvania v zmysle článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru a so zreteľom na obsah sťažnosti je nesporné, že v ňom dochádzalo k zbytočným prieťahom.

Sťažovateľ podal sťažnosť v čase, keď konanie pred súdom I. stupňa pokračovalo a na jeho dôvodnosti nemení nič skutočnosť, že dňa 28. 10. 2008 bol v predmetnej veci vynesенý rozsudok.

Navrhuje preto, aby ústavný súd rozhodol v jeho veci tak, ako to uviedol vo svojej sťažnosti.

Vzhľadom na to si sťažovateľ uplatňuje náhradu trov konania a žiada, aby mu ústavný súd priznal náhradu trov konania vo výške 412,11 Eur (...)

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu, ktorý bol ústavnému súdu doručený 26. októbra 2009, ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pôvodne pod sp. zn. 8 C 175/97 a v súčasnosti pod sp. zn. 7 C 86/03:

Dňa 21. februára 1997 podal sťažovateľ na okresnom súde proti M. P., M. (ďalej len „žalovaný“), za účasti S., o. z., K., ako vedľajšieho účastníka, žalobný návrh na náhradu škody z dôvodu, že mal utpieť škodu na svojom zdraví, ako aj vecnú škodu pri dopravnej nehode, ktorú podľa sťažovateľa zaviniť žalovaný. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 8 C 175/97.

Dňa 28. februára 1997 súd vyzval sťažovateľa, aby uhradil súdny poplatok za podaný návrh.

Dňa 3. apríla 1997 sťažovateľ na uvedenú výzvu súdu reagoval tak, že podľa jeho názoru je od súdneho poplatku oslobodený, „*nakolko pri autonehode som utrpel úraz*“.

Dňa 6. mája 1997 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 20. máj 1997.

Dňa 20. mája 1997 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že „*bude požiadané OO PZ M. o podanie správy ohľadne dopravnej nehody*“.

Dňa 20. mája 1997 okresný súd požiadal Obvodné oddelenie Policajného zboru M. (ďalej len „polícia“) o podanie správy týkajúcej sa predmetnej dopravnej nehody.

Dňa 13. júna 1997 polícia oznámila súdu, že „*vo veci týkajúcej sa dopravnej nehody medzi účastníkmi konania(...) nebolo ešte rozhodnuté, nakolko k spisovému materiálu bol prizvaný znalec(...)*“.

Dňa 4. novembra 1997 súd požiadal políciu, aby oznámila, či v danej veci už bol vypracovaný znalecký posudok a či bolo vo veci rozhodnuté, pretože ak áno, potom súd žiadal zapožičať spisový materiál.

Dňa 8. decembra 1997 súd zopakoval svoju ostatnú žiadosť.

Dňa 3. februára 1998 súd nariadil vo veci pojednávanie na 17. február 1998.

Dňa 9. februára 1998 sťažovateľ svojím podaním „*špecifikoval rozsah škody*“.

Dňa 17. februára 1998 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito „za účelom zabezpečenia účasti žalovaného“.

Dňa 3. augusta 1998 sťažovateľ požiadal súd „o skoré vyznačenie termínu pojednávania“.

Dňa 20. augusta 1998 súd nariadil vo veci pojednávanie na 8. september 1998.

Dňa 8. septembra 1998 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 1. október 1998.

Dňa 1. októbra 1998 bolo pojednávanie odročené na neurčito, pretože sa nedostavili účastníci konania.

Dňa 5. októbra 1998 súd nariadil vo veci pojednávanie na 15. október 1998.

Dňa 15. októbra 1998 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že žalovaný zaujme k veci písomné stanovisko do 31. októbra 1998.

Dňa 2. novembra 1998 žalovaný doručil súdu svoje písomné vyjadrenie k veci.

Dňa 7. decembra 1998 súd nariadil vo veci pojednávanie na 15. december 1998.

Dňa 8. decembra 1998 sťažovateľ predložil súdu „lekársky posudok o sťažení spoločenského uplatnenia“.

Dňa 15. decembra 1998 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že sťažovateľ oznámi súdu výsledky jeho rokovania s vedľajším účastníkom.

Dňa 28. decembra 1998 sťažovateľ oznámil súdu, že ani po návšteve vedľajšieho účastníka spolu so žalovaným nedošlo k mimosúdnej dohode.

Dňa 12. januára 1999 žalovaný oznámil súdu, že „nad'alej prebieha rokovanie v S. a. s. pobočka M. o usporiadanie(...) žalobnej veci“.

Dňa 14. januára 1999 právny zástupca sťažovateľa oznámil súdu, že „k žiadnej dohode nedošlo, preto trváme v celom rozsahu na podanom návrhu a žiadame, aby sa pokračovalo v konaní“.

Dňa 6. mája 1999 súd nariadil vo veci pojednávanie na 18. máj 1999.

Dňa 18. mája 1999 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom boli spojené na spoločné konania veci okresného súdu vedené pod sp. zn. 8 C 175/97 a sp. zn. 8 C 91/99 s tým, že v budúcnosti budú vedené pod sp. zn. 8 C 175/97. Išlo o to, že na okresnom súde bol podaný aj žalobný návrh B. V., Z. (ďalej len „žalobca“), na náhradu škody proti

žalovanému, za účasti S., o. z., K., ako vedľajšieho účastníka. Pojednávanie bolo odročené na neurčito „za účelom vykonania znal. dokazovania znalcom z odboru cestnej dopravy“.

Dňa 19. novembra 2001 okresný súd uznesením č. k. 8 C 175/97-63 nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru cestnej dopravy, pričom znalcovi určil lehotu 30 dní na podanie posudku.

Dňa 23. októbra 2002 bol okresnému súdu doručený znalecký posudok.

Dňa 24. októbra 2002 súd nariadil vo veci pojednávanie na 6. november 2002.

Dňa 5. novembra 2002 sťažovateľ navrhol súdu zvýšenie jeho nároku z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia na sedemnásobok základného bodového ohodnotenia.

Dňa 6. novembra 2002 bolo pojednávanie odročené na 18. november 2002 pre neprítomnosť žalovaného.

Dňa 18. novembra 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 27. november 2002 s tým, že žalovaný bude na toto pojednávanie predvedený.

Dňa 27. novembra 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom okresný súd ustanovil žalovanému opatrovníčku a rozsudkom č. k. 8 C 175/97-92 zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľovi sumu 99 178 Sk a žalobcovi sumu 76 676 Sk. V prevyšujúcej časti žalobu sťažovateľa zamietol. Čo sa týka nároku na náhradu škody na zdraví, vec vylúčil na samostatné konanie.

Dňa 7. apríla 2003 okresný súd uznesením č. k. 8 C 175/97-92 priznal znalcovi znalečné.

Dňa 6. mája 2003 bola vec zaevidovaná pod sp. zn. 7 C 86/03.

Dňa 27. apríla 2004 súd nariadil vo veci pojednávanie na 2. jún 2004 a urobil dopyt na políciu, ako aj na Register obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „register obyvateľov“), aby oznámili adresu žalovaného.

Dňa 6. mája 2004 register obyvateľov a 11. mája 2004 polícia oznámili súdu, že žalovaný má evidovanú adresu v M.

Dňa 2. júna 2004 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, aby sťažovateľ „v lehote 15 dní spresnil petit“.

Dňa 23. júna 2004 súd vyzval V. P., aby oznámila, kde sa žalovaný zdržiava, a sťažovateľa, aby upresnil svoj žalobný petit.

Dňa 25. júna 2004 sťažovateľ oznámil súdu, že vypovedal splnomocnenie svojmu doterajšiemu právnenému zástupcovi.

Dňa 6. júla 2004 manželka žalovaného oznámila súdu, že nevie jeho adresu v zahraničí.

Dňa 12. júla 2004 okresný súd urgoval sťažovateľa, aby upresnil svoj žalobný petit.

Dňa 22. júla 2004 nový právny zástupca sťažovateľa požiadal súd o predĺženie lehoty na upresnenie žalobného petitu.

Dňa 6. augusta 2004 právny zástupca sťažovateľa doplnil žalobný návrh a upresnil jeho petit.

Dňa 23. augusta 2004 súd nariadil vo veci pojednávanie na 13. október 2004.

Dňa 24. augusta 2004 súd požiadal políciu, aby prešetrila pobyt žalovaného.

Dňa 24. septembra 2004 polícia oznámila súdu, že žalovaný sa údajne zdržiava v Londýne na neznámej adrese.

Dňa 7. októbra 2004 sa vedľajší účastník písomne vyjadril k žalobe.

Dňa 13. októbra 2004 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že „*vo veci bude nariadené znalecké dokazovanie*“.

Dňa 19. novembra 2004 okresný súd uznesením č. k. 7 C 86/03-50 nariadil vo veci znalecké dokazovanie v lehote dvoch mesiacov znalcom – Lekárskou fakultou UPJŠ K.

Dňa 30. novembra 2004 Lekárska fakulta UPJŠ K. oznámila súdu, že t. č. „*nesplňa podmienky na výkon činnosti znaleckých ústavov*“.

Dňa 6. decembra 2004 vedľajší účastník podal odvolanie proti uzneseniu súdu č. k. 7C 86/03-50 v časti o povinnosti zložiť preddavok na znalecké dokazovanie.

Dňa 9. decembra 2004 bol spis predložený Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „*krajský súd*“), aby rozhodol o odvolaní vedľajšieho účastníka.

Dňa 30. decembra 2004 krajský súd uznesením č. k. 14 Co 362/04-58 potvrdil uznesenie okresného súdu v napadnutej časti.

Dňa 3. februára 2005 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 24. februára 2005 súd zaslal spis Lekárskej fakulte UPJŠ K. na vypracovanie znaleckého posudku.

Dňa 10. marca 2005 Lekárska fakulta UPJŠ K. opäť oznámila súdu, že „*nesplňa podmienky na výkon činnosti znaleckých ústavov*“.

Dňa 17. júna 2005 okresný súd uznesením č. k. 7 C 86/03-72 zmenil svoje uznesenie č. k. 7 C 86/03-50 tak, že „*vypracovaním znaleckého posudku poveruje Lekársku fakultu UK, B.*“.

Dňa 1. apríla 2005 Lekárska fakulta UK v B. oznámila súdu, že „*nemá uzavreté poistenie pre účely náhrady škody zo znaleckej činnosti*“, preto nemôže vypracovať znalecký posudok.

Dňa 27. júna 2005 okresný súd uznesením č. k. 7 C 86/03-72 zmenil svoje uznesenie č. k. 7C 86/03-50 tak, že „*vypracovaním znaleckého posudku poveruje MUDr. M. H.*“.

Dňa 8. novembra 2005 znalkyňa doručila súdu svoj znalecký posudok.

Dňa 29. novembra 2005 súd uznesením č. k. 7 C 86/03-93 priznal znalkyni znalečné.

Dňa 8. decembra 2005 sa vedľajší účastník vyjadril k znaleckému posudku.

Dňa 19. decembra 2005 súd urgoval sťažovateľa, aby sa vyjadril k znaleckému posudku.

Dňa 21. decembra 2005 sa sťažovateľ tiež vyjadril k znaleckému posudku.

Dňa 13. januára 2006 súd nariadil vo veci pojednávanie na 1. marec 2006.

Dňa 19. januára 2006 bolo doručené stanovisko sťažovateľa k vyjadreniu vedľajšieho účastníka k znaleckému posudku.

Dňa 3. februára 2006 vedľajšia účastníčka požiadala súd o odročenie pojednávania pre dovolenku svojho zamestnanca. V ten istý deň súd odročil pojednávanie na 13. marec 2006.

Dňa 13. marca 2006 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito „*za účelom ďalšieho dokazovania*“.

Dňa 11. apríla 2006 sťažovateľ doplnil do spisu svoju zdravotnú dokumentáciu.

Dňa 27. apríla 2006 okresný súd uznesením č. k. 7 C 86/03-134 nariadil vo veci znalecké dokazovanie MUDr. P. F. „*znalcom z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria*“.

Dňa 24. augusta 2006 znalec MUDr. P. F. doručil súdu svoj znalecký posudok.

Dňa 12. septembra 2006 súd uznesením č. k. 7 C 86/03-151 priznal znalcovi znalečné.

Dňa 27. septembra 2006 sa vedľajší účastník vyjadril k znaleckému posudku.

Dňa 15. novembra 2006 súd nariadil vo veci pojednávanie na 24. január 2007.

Dňa 8. decembra 2006 súd upovedomil účastníkov konania o zrušení termínu pojednávania.

Dňa 30. apríla 2007 okresný súd uznesením č. k. 7 C 86/03-160 nariadil vo veci znalecké dokazovanie MUDr. Š. M. „na posúdenie skutočností, na ktoré sú potrebné znalosti z odboru zdravotníctva - neurológie“.

Dňa 22. mája 2007 sťažovateľ založil do spisu ďalšiu zdravotnú dokumentáciu.

Dňa 17. septembra 2007 znalec MUDr. Š. M. doručil súdu svoj znalecký posudok.

Dňa 12. októbra 2007 zaujal k znaleckému posudku MUDr. M. písomné stanovisko sťažovateľ.

Dňa 11. októbra 2007 súd nariadil vo veci pojednávanie na 28. december 2007.

Dňa 28. decembra 2007 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že vedľajšiemu účastníkovi bude doručený znalecký posudok MUDr. M. na zaujatie stanoviska.

Dňa 15. januára 2008 sa vedľajší účastník vyjadril k znaleckému posudku MUDr. M.

Dňa 14. februára 2008 sťažovateľ zaujal písomné stanovisko k vyjadreniu vedľajšieho účastníka k znaleckému posudku MUDr. M.

Dňa 18. apríla 2008 okresný súd uznesením č. k. 7 C 86/03-243 nariadil vo veci kontrolné znalecké dokazovanie MUDr. M. S. „na posúdenie skutočností, na ktoré sú potrebné znalosti z odboru zdravotníctva - neurológie“.

Dňa 27. júna 2008 znalec MUDr. M. S. doručil súdu svoj znalecký posudok.

Dňa 16. júla 2008 súd nariadil vo veci pojednávanie na 28. júl 2008.

Dňa 24. júla 2008 sa vedľajší účastník vyjadril ku kontrolnému znaleckému posudku MUDr. S.

Dňa 28. júla 2008 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu „podrobného vyhodnotenia“ vykonaných dôkazov.

Dňa 18. augusta 2008 sa vedľajší účastník písomne vyjadril „ku konaniu sp. zn. 7C 86/2003“.

Dňa 25. augusta 2008 sťažovateľ zaujal písomné stanovisko k vyjadreniu vedľajšieho účastníka „ku konaniu sp. zn. 7C 86/2003“.

Dňa 16. septembra 2008 sťažovateľ opätovne zaujal písomné stanovisko k vyjadreniu vedľajšieho účastníka „ku konaniu sp. zn. 7C 86/2003“.

Dňa 7. októbra 2008 súd nariadil vo veci pojednávanie na 28. október 2008.

Dňa 15. októbra 2008 sťažovateľ upresnil svoj návrh.

Dňa 20. októbra 2008 sa vedľajší účastník vyjadril písomne „*ku konaniu sp. zn. 7C 86/2003*“.

Dňa 27. októbra 2008 sťažovateľ opakovane upresnil svoj návrh.

Dňa 28. októbra 2008 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom okresný súd rozsudkom č. k. 7 C 86/03-330 vyhovel návrhu sťažovateľa.

Dňa 31. októbra 2008 právny zástupca sťažovateľa doručil súdu vyčíslenie trov právneho zastupovania.

Dňa 27. novembra 2008 zákonný sudca JUDr. J. S. požiadal o predĺženie lehoty na napísanie rozhodnutia „*z dôvodu obtiažnosti veci*“.

Dňa 14. januára 2009 súd uznesením č. k. 7 C 86/03-326 priznal znalcovi MUDr. S. a uznesením č. k. 7 C 86/03-328 priznal znalcovi MUDr. M. znalečné.

Dňa 30. januára 2009 bol účastníkom konania vypravený rozsudok č. k. 7 C 86/03-330.

Dňa 2. februára 2009 vedľajší účastník podal odvolanie proti uzneseniu súdu č. k. 7 C 86/03-326.

Dňa 23. februára 2009 vedľajší účastník podal odvolanie proti rozsudku súdu č. k. 7 C 86/03-330.

Dňa 24. marca 2009 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaniach vedľajšieho účastníka.

Dňa 26. augusta 2009 krajský súd uznesením č. k. 2 Co 108/09-371 zrušil napadnutý rozsudok a uznesenie a vec vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 28. septembra 2009 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 22. októbra 2009 súd nariadil vo veci pojednávanie na 10. november 2009.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo teda posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. 8 C 175/97 a v súčasnosti pod sp. zn. 7 C 86/03 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na povahu veci v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania bola náhrada škody za ublíženie na zdraví v dôsledku dopravnej nehody, t. j. vec, ktorej povaha vyžadovala osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (pozri napr. I. ÚS 145/03, I. ÚS 65/04, II. ÚS 76/09).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného, viac ako dvanásť a pol roka trvajúceho konania v danom prípade nebola závislá iba od právnej zložitosti veci. Ústavný súd však nepopiera, že rozhodovanie v okolnostiach danej veci mohlo predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci najmä s ustálením skutkového stavu opakovaným znaleckým dokazovaním. Neobyčajne zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný súd nemohol pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci, ale aj na ničím neodôvodnenú opakovanú a dlhodobú nečinnosť súdu, tak ako to vyplýva z vyhodnotenia postupu okresného súdu v bode III/3 tohto nálezu.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená

na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a predovšetkým poukazuje na to, že viac ako 12,5-ročné trvanie preskúmaného konania (od podania návrhu 21. februára 1997 do 12. novembra 2009) je už samo osebe najmä vzhľadom na povahu veci bezpochyby neprimerané (aj keď vec bola približne 6 mesiacov na krajskom súde, čo nemožno pripočítat' na ťarchu okresného súdu).

Ústavný súd ďalej konštatuje, že okresný súd bol v danej veci opakovane krátkodobo, ale aj dlhodobo nečinný, a to konkrétne napr. od 17. februára 1998 do 20. augusta 1998 (šesť mesiacov), od 18. mája 1999 do 19. novembra 2001 (dvadsaťdeväť mesiacov), od 19. novembra 2001 do 23. októbra 2002 (desať mesiacov) a od 6. mája 2003 do 27. apríla 2004 (jedenásť mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože minimálne 4,5 roka okresný súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). Uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné priet'ahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných priet'ahov. Vzhľadom na uvedenú dlhodobú nečinnosť okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v konaní došlo k priet'ahom, ktoré neboli spôsobené zložitou vecou ani správaním účastníkov konania, ale v dôsledku postupu okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na uvedený výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 250 000 Sk, teda 8 298,48 €, pretože *„domnieva sa, že doba, ktorá uplynula od podania návrhu až doposiaľ(...), je neprimerane dlhá a ničím neospravedlniteľná a v podstatnej miere ju spôsobil okresný súd svojou nečinnosťou. (...)*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa a na význam konania pre sťažovateľa považuje za primerané v sume 5 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia zo 17. apríla 2008, spísanie sťažnosti z 22. mája 2008 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 10. februára 2009). Za dva úkony vykonané v roku 2008 patrí odmena v sume dvakrát po 105,42 € a režijný paušál dvakrát po 6,31 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2009 prislúcha odmena v sume 115,90 € spolu s režijným paušálom 6,95 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 346,31 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 19 % DPH, teda sumu 65,80 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkovú sumu 412,11 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2009